

Arbeidsmarktmonitor meet stijgend aantal vacatures

Artsentekort soms nijpend

Robert Crommentuyn

Het aantal banen voor artsen is het afgelopen kwartaal weer gestegen. In sommige specialismen zijn de tekorten structureel. Dat betekent langer wachten voor patiënten.

In de eerste maanden van dit jaar leek de arbeidsmarkt voor artsen te stagneren. Er waren in januari, februari en maart in totaal 1080 vacante banen, het laagste aantal sinds het begin van de tellingen in 2006. Het was bovendien het derde kwartaal op rij met dalende aantallen artsenvacatures. Even leek het er dus op dat de economische crisis ook zijn weerslag zou krijgen op de banenmarkt voor medici. Inmiddels is duidelijk

dat het zo'n vaart niet loopt. In het tweede kwartaal van 2009 heeft de vraag naar artsen zich hersteld. De Arbeidsmarktmonitor telt nu 1307 artsenbanen (zie *tabel Banenmarkt* op blz. 1286). De dip lijkt vooralsnog tijdelijk te zijn geweest.

Afdeling gesloten

Voor starters en voor artsen die een carrièrestap overwegen, is de opleving van de banenmarkt goed nieuws. Zij hebben in de meeste vakgebieden het werk voor het uitzoeken. Maar er zijn ook schaduwzijden. Zo blijkt ons land groot genoeg voor forse regionale verschillen. Terwijl het voor beginnende huisartsen in de Randstad bijna onmogelijk is om een eigen praktijk te bemachtigen, kunnen huisartsen in de Achterhoek en andere afgelegen regio's geen opvolgers vinden (zie *het artikel* op blz. 1288). Voor medisch specialisten is dat niet veel anders. Vorige week werd het Delfzicht Ziekenhuis in Delfzijl gedwongen om de afdelingen klinische gynaecologie en klinische kindergeneeskunde te sluiten. Na het vertrek van vier gynaecologen van de Ommelander Ziekenhuis Groep, waar het Delfzicht deel van uitmaakt, bleek het niet langer mogelijk om de zorg op twee lokaties in stand te houden. Alle vier de vertrekkende artsen zijn de zestig gepasseerd en gaan met pensioen.

Volgens de Ommelander Ziekenhuisgroep hebben intensieve wervingsacties voor gynaecologen in binnen- en buitenland nauwelijks resultaat opgeleverd. Uiteindelijk is er in Duitsland één geschikte kandidaat gevonden. Volgens het ziekenhuis valt op korte termijn

Banenmarkt 2e kwartaal 2009

rang	(vorig kwartaal)	specialisme	aantal vacatures	omvang beroepsgroep	vacatures per 100 artsen
1	(2)	arts voor maag-darm-leverziekten*	19	350	5,4
2	(1)	klinisch geriater*	9	174	5,2
3	(4)	specialist ouderengeneeskunde	72	1478	4,9
4	(7)	arts voor verstandelijk gehandicapten	7	175	4,0
5	(5)	plastisch chirurg*	9	267	3,4
6	(9)	psychiater	86	2919	2,9
7	(31)	nucleair geneeskundige	4	148	2,7
8	(11)	obstetrist/gynaecoloog	22	976	2,3
9	(22)	reumatoloog	5	245	2,0
10	(16)	radiotherapeut*	5	249	2,0
11	(20)	internist	38	1950	1,9
12	(3)	revalidatiearts*	8	448	1,8
13	(10)	kinderarts	24	1392	1,7
14	(12)	huisarts**	182	11.049	1,6
15	(17)	bedrijfsarts	34	2160	1,6
16	(8)	chirurg	19	1227	1,5
17	(15)	neuroloog	12	807	1,5
18	(32)	cardio-thoracaal chirurg	2	137	1,5
19	(28)	patholoog*	5	385	1,3
20	(25)	cardioloog	11	892	1,2
21	(13)	orthopedisch chirurg	7	634	1,1
22	(6)	dermatoloog	5	469	1,1
23	(29)	uroloog	4	378	1,1
24	(27)	kno-arts	5	478	1,0
25	(23)	longarts	5	510	1,0
26	(19)	anesthesioloog	15	1574	1,0
27	(26)	radioloog	9	1036	0,9
28	(14)	oogarts	5	660	0,8
29	(30)	verzekeringsgeneeskundige	6	1078	0,6
30	(21)	medisch microbioloog*	1	244	0,4
31	(33)	allergoloog*	0	22	0,0
32	(18)	neurochirurg	0	129	0,0
33	(24)	klinisch geneticus	0	108	0,0
		intensivist***	15	414/500	3,6/3,0

* Wetenschappelijke verenigingen van allergologen, klinisch geriater, plastisch chirurg, revalidatie-artsen, pathologen, medisch microbiologen en radiotherapeuten leveren data over vacatures aan.

** Gegevens over vacatures voor huisartsen zijn afkomstig van Waarneembemiddeling.nl.

*** Het aantal werkzame intensivisten staat niet precies vast.

SAMENVATTING

- De Arbeidsmarktmonitor telt 1307 vacatures voor artsen in het tweede kwartaal van 2009. Dat zijn er 227 meer dan in het eerste kwartaal.
- Dit is goed nieuws voor beginnende artsen en mensen die van baan willen wisselen.
- In sommige afgelegen regio's neemt het tekort aan artsen echter al ernstige vormen aan; in Delfzijl zijn twee ziekenhuisafdelingen gesloten wegens niet-gevulde vacatures.
- Voor de specialismen met de grootste vraag naar artsen zullen de wachttijden naar verwachting toenemen.

Onder 'Dossiers' op www.medischcontact.nl vindt u het dossier Arbeidsmarktmonitor.

'Het tekort aan gynaecologen gaat veel meer delen van Nederland treffen

niet te verwachten dat de overige vacatures worden ingevuld.

In de Tweede Kamer heeft SP-Kamerlid Renske Leijten naar aanleiding van de kwestie opgeroepen tot een verruiming van het aantal opleidingsplekken. 'Het tekort aan gynaecologen gaat veel meer delen van Nederland treffen als er nu niet wordt ingegrepen', aldus Leijten.

Wachttijden

Uit een eveneens vorige week verschenen onderzoek van de Opleidingsregio Noord- en Oost-Nederland blijkt dat deze regio's de komende tien jaar te maken krijgen met groeiende artsente-korten in alle disciplines. Het tekort aan specialisten stijgt er sterker dan in andere delen van het land.

Er zouden nu al 50 procent meer openstaande vacatures zijn dan in andere regio's.

Het tekort in het noorden komt doordat veel medisch specialisten uit die streek naar de Randstad trekken en doordat er veel artsen bijna pensioengerechtigd zijn. Ook zouden er in het oosten en noorden relatief veel vrouwen in deeltijd werken.

Het sluiten van ziekenhuisafdelingen vanwege een artsentekort is een extreme maatregel die liefst zal worden vermeden. Liever ploeteren afdelingen voort in de hoop dat het nog goed komt. Het is daarom voorspelbaar dat de specialisten met de grootste vraag naar artsen ook de grootste problemen hebben om het patiëntenaanbod te verwerken. Theoretisch zouden vakken als gastro-enterologie en gynaecologie/obstetrie langere wachttijden moeten hebben dan vakken die qua bezetting ruimer in hun jasje zitten, zoals orthopedie en urologie. Een klein vergelijkend onderzoek naar actuele wachttijden op Independer.nl laat zien dat dat ten dele klopt. De Treeknorm voor een polibezoek is maximaal vier weken en voor een diagnostisch onderzoek of behandeling maximaal zeven weken. Voor een polibezoek aan een maag-, darm- en leverarts (5,4 vacatures per honderd artsen) moeten patiënten in zestig ziekenhuizen langer dan vier weken wachten. En er zijn zeven ziekenhuizen die de maximale wachttijd voor een gastroscopie overschrijden. Ook gynaecologie (2,3 vacatures per honderd artsen) kent forse wachttijden. 21 ziekenhuizen overschrijden de Treeknorm voor een polibezoek en in twintig ziekenhuizen moeten patiënten te lang wachten op een hysterectomie.

Kijkoperatie

Urologie en orthopedie (1,1 vacatures per honderd artsen) kennen geen nijpende artsentekorten. Deze vakgebieden zouden daarom beter in staat moeten zijn om de patiëntenstromen te verwerken. Inderdaad zijn er slechts negen ziekenhuizen waar de wachttijd voor een polibezoek aan de uroloog de Treeknorm overschrijdt. Tevens zijn er slechts vier ziekenhuizen waar patiënten te lang moeten wachten op een orthopedisch chirurg voor een kijkoperatie in de knie.

Maar kennelijk is het verband tussen de vraag naar artsen en wachttijden niet recht evenredig. Want patiënten die een poliklinisch consult van een orthopedisch chirurg willen, moeten daarvoor in 35 ziekenhuizen meer dan vier weken wachten. Geduld wordt ook gevraagd van mannen die voor prostaatkanker onder het mes van de uroloog moeten. In 33 ziekenhuizen bedraagt de wachttijd meer dan zeven weken.

Gat in de arbeidsmarkt

Met het toenemende belang van goede ICT-voorzieningen in de zorg ontstaan er langzaam ook nieuwe carrièreperspectieven voor artsen. Zo is het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis (SLAZ) in Amsterdam sinds kort op zoek naar een 'Arts ZIS/EPD'. Het SLAZ is bezig met de invoering van een nieuw ziekenhuisinformatiesysteem en heeft daarbij gekozen voor het in Amerika populaire Epic. Invoering van dit nieuwe systeem gaat in stapjes en zal zo'n vijf jaar duren. De gezochte arts moet de invoeringsfase van het EPD voor artsen en verpleegkundigen begeleiden. De gezochte kandidaat is een basisarts 'met affiniteit met ICT'. Hij of zij verdient maximaal 53.000 euro bij een voltijdsdienstverband. Of het tot een nieuw specialisme 'ICT-arts' komt, is nog afwachten. Er is vraag, maar die is vooralsnog gering. Grondig speurwerk in de personeelsadvertenties van het afgelopen kwartaal levert nog één vacature op voor een 'Arts/ Clinical Informatics' en één voor een 'Arts met affiniteit medische ICT'.

